

ЛІТЕРАТУРА

1. Аркушин Г. Л. Західнополіська діалектологія : навч. посіб. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 257 с.
2. Бевзенко С. П. Відмінності української діалектної мови на морфологічному рівні. *Українська діалектна морфологія*. Київ, 1969. С. 5–14.
3. Глуховцева К. Д. Динаміка українських східнословобожанських говірок : монографія. Луганськ : Альма-матер, 2005. 592 с.
4. Зінчук Р. С. Рефлекси давніх голосних у системі словозміни іменників західнополіських і суміжних говірок. *Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького національного університету* : зб. наук. пр. / за заг. ред. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг, 2013. Вип. 9, Ч. 2. С. 58–70.
5. Зубрицька М. І. Бойківська іменникова словозміна : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 Київ, 1992. 19 с.
6. Історія української мови. Морфологія / упор. С. П. Самійленко та ін. Київ : Наук. думка, 1978. 539 с.
7. Корзонюк М. М. Матеріали до словника західноволинських говірок. *Українська діалектна лексика*. Київ, 1987. С. 62–267.
8. Матвіяс І. Г. Іменник в українській мові. Київ : Радянська школа, 1974. 184 с.
9. Рябець Л. В. Словозміна іменника в говірках центральнополісько-середньонаддніпрянської суміжності : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 1999. 16 с.

УДК 811.161.2: 81'373.2: 94 (477.64)

DOI <https://doi.org/10.26661/2414-9594-2018-1-12>

ФОНОВІ ОНИМИ “СІЧОВОЇ СКАРБНИЦІ” ЯК ЗАСІБ КОНКРЕТИЗАЦІЇ ЧАСУ ТА ПРОСТОРУ

Ільченко І. І., к. філол. н., доцент

*Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна*

irynailchenko2017@gmail.com

Стаття присвячена фоновим онімам, які виступають як засіб конкретизації часу та простору, стають відображенням історії та топографії Запорізького краю від часів сивої давнини до сучасності. Для створення часової орієнтації текстів “Січової скарбниці” значущими є різні групи фонових онімів, оскільки вони нерозривно пов’язані з часовими та просторовими віхами Нижньої Наддніпряни.

Ключові слова: агіонім, демонім, еортонім, реаліонім, етніонім, хронотоп.

BACKGROUND THESE “SICHOVA TREASURY” AS A MEANS OF TIME CONCRETE AND SPACE

Ilchenko I. I., PhD in Philology, lecturer

*Zaporizhzhya National University
Zhukovsky str., 66, Zaporizhzhya, Ukraine*

The article is devoted to background notifications, which serve as a means of specifying time and space, reflecting the history and topography of the Zaporizhzhya region from the time of ancient antiquity to the present. For creating the temporal orientation of the texts of the “Sich Treasury”, different groups of background ones are significant, since they are inextricably linked with the temporal and spatial landmarks of the Lower Dnieper.

In the “Sichova Treasury” background noises are a reflection of the history and topography of the Zaporizhzhya region from the time of ancient antiquity to the present. The interest in the texts of the writer is due, first of all, to the peculiarity of his outlook as a connoisseur of the Zaporizhzhya antiquity, as well as a deep understanding of a person living in different times and acting in different circumstances.

V. Chabanenko own names in the processed folklore texts of the “Sichova Treasury” acquire the historical color, perform the function of the spatial marker of the depicted events, the embodiment of the artistic concept of works, participate in the development of the composition of the text and solve individual and aesthetic tasks. An analysis of the onyms used by the writer makes it possible to explain their significance and role in a historical separate work. “Sichova Treasury” is represented by such groups of background ones, such as: demonym, eortonym, realionym.

On the periphery of the onomastic vocabulary as the actualizes of the historical time in VA Chabanenko processed folk works of the Lower Dnieper, there are such groups of their own names as ethnonym and ahionym.

he most significant in creating the spatial and temporal orientation of the text are real outsiders. The simulation of the events of the ancient period presupposes the reproduction of the historical color of this time, which manifests itself in the use of its own names, which simultaneously indicate a real or missing geographic object, as well as a concrete spell of time. The demons, along with the geographical names of different subgroups of toponyms, are a means of creating mythological time and space. The core of the onomastic vocabulary, as a means of specifying the time and space of legends and legends of the Lower Dnieper, is a group of background onyms that are genetically chrono section cutting.

Accordingly, the background onomastic vocabulary of the “Sichova Treasury” performs in addition to the nominative and text-creation functions, a pronounced chronotope, since it takes part in the formation of both temporal and spatial coordinates of the text.

Key words: ahionym, demonym, eortonym, realionym, ethnonym, chronotope

У “Січовій скарбниці” фонові оніми стають відображенням історії та топографії Запорізького краю від часів сивої давнини до сучасності. Інтерес до фольклорних записів В. Чабаненка зумовлений насамперед особливістю його світогляду як знавця давнини Запорожжя, а також глибоким розумінням людини, котра живе в різні часи та діє за різних обставин.

В оброблених фольклорних текстах “Січової скарбниці” В. А. Чабаненка власні назви набувають історичного забарвлення, виконують функцію просторового маркера зображуваних подій, втілення художньої концепції творів, беруть участь у розвитку композиції тексту та розв’язують індивідуально-естетичні завдання. Аналіз використаних онімів дає можливість пояснити їх значення та роль в окремому історичному творі. Просторова і часова конкретизація в авторській обробці легенд і переказів Нижньої Наддніпряни В. А. Чабаненка досягається шляхом уведення до тексту великої кількості фонових онімів, серед яких зафіксовано: 1) демоніми; 2) еортоніми; 3) реаліоніми (імена історичних осіб); 4) етніоніми; 5) агіоніми.

Демоніми – назви створінь надприродного, демонологічного світу, витворені уявою слов’янського народу, входять до “Січової скарбниці” як важливі актуалізатори часу і простору фольклорних текстів. Послугуючись класифікацією демонічних персонажів Н. Тяпкіної [3, с. 35], представлені оніми на означення демонічних істот, що виконують хронотопічну функцію, розподілено за трьома групами:

1) назви антропоморфних демонічних персонажів: **знахар** (людина, що лікує різними немедичними засобами, а також займається чаклуванням), **галдовник** (те ж саме, що чаклун, людина, яка займається чаклунством, тобто впливає магічними діями на природу й людей), **характерник** (чаклун, чарівник, найбільш поширена назва для номінації козаків-чарівників), **химородник** (те ж саме, що ворожбит, тобто людина, яка вгадує майбутнє чи минуле за якимись прикметами або ворожачи на картах), **песиголовці** (людиноподібна істота з одним оком у лобі, що поїдає людей). *Вона пішла проти Великодня до знахуря, а той і обернув мене вовулакою* [2, с. 49]; *Раз їхала свайба, а спереду дружко-галдовник* (чаклун) [2, с. 48]; *Померла одна така галдовниця, що й Боже твоя воля!* [2, с. 54];

2) назви на означення некродемонімів – назви духів, створінь, які були мерцями: **лісовик** (істота, яка, за уявленням багатьох народів, жила в лісі), **морський чоловік** (людина, утопившись у морі, перетворилася на істоту, що живе в морі), **домовик** (за забобонним уявленням слов’янських і інших народів – добрий або злий дух, що живе в домі; бог домівки і майна). *А то ще в одного хазяїна та рубав солдат дрова, а домовик усе підійде до нього та й розкаже або про війну, або про гарних дівчат* [2, с. 510]; **Лісовик** – *це з тої людини, що сама*

собі смерть заподіяла [2, с. 51]; Раз, кажуть, піймали якомсь **морського чоловіка** (а його не можна піймати, бо він хоч яку сіль хвостом переріже: він у нього, як тилка) [2, с. 51];

3) серед назв зооморфних демонічних персонажів у збірці “Січова скарбниця” зафіксовано лише демонім **вовкулака** (за народними повір’ями – людина, що обертається у вовка): **Вовкулака** – не звір, а чоловік, зроблений вовком по злобі [2, с. 48].

Оскільки, крім реального хронотопу, тексти “Січової скарбниці” як твори фольклору репрезентують також містичний часопростір (адже народна свідомість часто проектує на реальність своє осягнення світу через надприродне), то оніми на означення демонічних істот є важливим засобом актуалізації часу та простору: ...до них їздить **Вернивод** та платить їм за те, що вони воду бушують та такі капості роблять лоцманам [2, с. 25].

Використано у “Січовій скарбниці” бінарні опозиції позитивних і негативних демонічних істот **чаклун / лісовик**: Дід був той не останнім **чаклуном**, тому й не піддався **лісовикові** [2, с. 51]; або демонів та янголів **янголи / лукаві**: Тоді підступають три **янголи** і геть проганяють **лукавих** [2, с. 65]. Міфологічна образність отримує у фольклорних текстах В. А. Чабаненка широке художнє заломлення в окремому тематичному різновиді хронотопу: у межах переосмисленого міфу про “вічне повернення” культурних міфологем, а тому демоніми стають організуючим початком просторово-часової структури тексту: Тоді, замість смерті, жили, кажуть, **песиголовці** з одним оком [2, с. 52]; У Великому Лузі, ще за запорожців, жив **химородник** Хвесько [2, с. 135].

У рамках містичного хронотопу в текстах легенд і переказів Нижньої Наддніпряни діють персонажі, вороже налаштовані по відношенню до людини, небезпечні для неї – нечисть, язичницькі, міфологічні й фольклорні істоти. Саме ономастична лексика створює міфологічний хронотоп, оскільки, уведений до контексту з описом реального дійсного, оніми на означення демонів надають оповіді елементів надприродного: *Ще за Катерини на балці Таволжаній жив запорожець Довгий, і був він превеликий характерник...* [2, с. 136]. Власні назви можуть виконувати як функцію оживлення художньо змодельованої дійсності, надаючи оповіді рамок часопросторової координації, так і навпаки, перенесення реального у рамки потойбічного, надання оповіді елементу містики, розмиваючи межі хронотопу реального.

Специфікою часової організації фольклорних текстів, що впливає на особливості моделювання простору, є виведення основних подій минулого за допомогою двох способів:

1) у формі містичного та потойбічного дійства з різноманітними демонічними істотами (що є характерною особливістю конструювання фольклорного тексту) за допомогою такої ономастичної групи лексики, як демоніми (що належить до фонових власних назв): *Так, у Кодацькому порозі чорти топлять людей* [2, с. 25]; ...до **Сурського порога** сходяться всі **чорти**, щоб хезати в ньому, бо то неважний поріг, а хезають вони чорним, як смола, гноєм [2, с. 25]; ...у **Лоханському порозі** сидить найголовніший чорт – **Вернивод**, там **чорти** розбивають плоти [2, с. 25]; ...у **Возницькому порозі чорти** нічого не роблять, а тільки гострять вила, що в Пеклі [2, с. 26]; ...в **порозі Вовчку** живе головного **чорта** жінка з **чортицями** [2, с. 26]; ...вона там у воді **Вовчого горла** теж бучу збиває [55, с. 26]; *Років три тому жив у Білозерці заробітчанин, який перед своїм приходом сюди служив у відьми, сам того не знаючи* [2, с. 32];

2) у вигляді історичної довідки, де цю функцію виконують топоніми **Старий Кодак, річка Кінська, Високі могили, Підгороднянський степ**: *Старий Кодак* був колись городом і належав до польської корони; в ньому була і побережна фортеця, обведена глибокими канавами і валами з підземними воротами [2, с. 108]; *Між Юлівкою і Григорівкою, над річкою Кінською, є могила, – висока-висока* [2, с. 254]; *Біля Кушугумівки є Високі могили* [2, с. 255]; *Такі городки і тепер єсть в Старих Кайдаках, на Підгороднянськiм степу...* [2, с. 114].

Еортоніми (від грец. εἶρτε ‘свято’) – назви церковних свят [1, с.85]. Будучи органічно пов’язаними з певним хроновідрізком, становлять ядро ономастичної лексики як

актуалізатора певного часу. Серед назв свят, використаних у збірці “Січова скарбниця”, зафіксовані назви офіційних церковних свят **Великдень, Покрова, Водохреще, Спас: Великдень** – *таке велике свято, що не тільки людина, а й скотина не повинна їсти, поки не посвящать пасок* [2, с. 10]; *Ото після Покрови комарі пропадають* [2, с. 88]; *Від Водохреща до шести тижднів баби не ходять прати сорочок, бо гріх: як баба ляпне сорочкою, то чорт і вскочить в ополонку* [2, с. 8]; *У кого дітки мерли, не годиться їсти яблук до Спаса: за це великий гріх* [2, с. 19]; назви, пов’язані з пережитками язичницьких вірувань: **свято Явдокії** (день вшанування святої Євдокії припав на язичницьке свято, пов’язане з культом Велеса), **Трійця** (накладення християнської традиції шанування Дня Святої Трійці на зелені святки). *Бабак завбільшки, як кіт; на зиму замерзла, а на Явдокії вискоче, було з нори і свисне* [2, с. 190]; *На тобі ось яблучко, положи перед собою та дивись, як почне воно котитись, то лізь швидше на Трійцю* [2, с. 34]. Різноманітні назви свят є частотними елементами у “Січовій скарбниці”, оскільки тексти збірки репрезентують фольклор запорожців, які здавна були дуже віруючими.

Імена історичних осіб. Для створення часової орієнтації текстів “Січової скарбниці” значущими є також імена історичних осіб (реаліоніми). І це не випадково, оскільки реаліоніми нерозривно пов’язані з тими часовими та просторовими віхами, у які ці історичні персоналії справді жили. Відповідно такий онім, уведений у контекст твору, безпосередньо вказує на конкретний час. У збірці актуалізаторами історичного хронотопу і простору є реаліоніми, представлені у вигляді:

1) антропонімічної формули (ім’я + прізвище, прізвище, прізвище): **Семен Палій, Катеринич, Чаплинський, Нечоса.** *Семен Палій був запорозький лицар, великий вояка та великий знаюка* [2, с. 214]; *Одного разу на Богданів хутір налетів пан Чаплинський* [2, с. 199]; *Приходить до них Катеринич, дивиться, що вони сидять на підлозі, – і давай сміятись* [2, с. 129]; *Ну що? – питає Нечоса царицю. – Чудний народ?* [2, с. 146];

2) імені + козацького станового звання: **кошовий Калниш, кошовий Сірко.** *Кошовий Калниш, обірвав таку звістку, зараз зібрав всіх козаків на раду...* [2, с. 172]; *Кошовий Сірко був превеликий характерник!* [2, с. 205]; *Кошовий Сірко перемагав не тільки людей, він перемагав і нечистих чортів* [2, с. 292];

3) турецького титулу + імені: **хан Мамай, хан Янчул.** *В Таврії, біля урочища Мамайсурки, жив татарський хан Мамай* [2, с. 203]; *Кажуть, що якимось на цей край напав кримський хан Янчул* [2, с. 290];

4) звання + антропоніма: **ад’ютант Писаренко, генерал-поручик Текелій.** *У цей час із Ізмаїла приїхав у кіш ад’ютант Писаренко і таємно почав умовляти кошового, щоб перейшов на бік російського царя* [2, с. 241]; *Саме на Зелені святки прийшов до нас великим військом генерал-поручик Текелій і, ставши обозом верстов з дві од окопів, всі свої гармати, які там у його не були, витріщив проти нашого коша* [2, с. 172].

Оскільки більшість текстів “Січової скарбниці” оповідає про козацьке минуле, то й імена історичних осіб, які використані у просторі легенд та переказів, пов’язані саме з цим давнім періодом: *Як зруйнував Потьомка Січ, запорожці давай смолити байдаки та дуби, давай тікати в Туреччину* [2, с. 143].

Підсилює значення реаліонімів як засобів конкретизації вживання в одному контексті поряд із власними назвами слів чи цілих конструкцій, що є вказівками на часову віддаленість подій або відсилання до окремого історичного періоду **як..., от..., за... / ще за..., при..., через два-три дні після..., давно-давно це було, ще за..., а тоді, як...:** *Уже слободи почали селитись за Катерини* [2, с. 115]; *Як гетьманував над козаками Хмельницький, то вище урочища Карай-дубини, з цього (правого) боку Дніпра, була і його плавня* [2, с. 203]; *Давно-давно це було, ще за запорожців та за кошового Сірка* [2, с. 205]; *От приїхав шведський король до проклятого Мазени, і давай вони пити* [2, с. 212].

Такі конструкції в текстах, оброблених В. А. Чабаненком легенд і переказів Нижньої Наддніпряни, сприймаються читачами як пряма вказівка на окремий часовий відрізок, а

не як власне онім. Тобто кожен з реаліонімів виконує хронотопічну функцію: *Через два-три дні після того, як запорожці присягнули Миколі I, довідався про все турок, але зупинити переселення козаків не міг, бо в нього не було зайвого війська* [2, с. 241]; *А тоді, як київський князь Святослав привіз до Києва од греків християнську віру, того бога було скинуто* [2, с. 305]; *Ще за генерала Коховського, при Катерині, тут була слобідка Виноградівська* [2, с. 312].

На периферії ономастичної лексики як актуалізатора історичного часу в оброблених В. А. Чабаненком фольклорних творах Нижньої Наддніпрянщини перебувають такі групи власних назв як етноніми та агіоніми.

Етноніми (від грец. *έθνος* ‘народ’) – назви на позначення етносів (етнічних груп, племен, народів, національностей) [1, с. 88] стають виразниками часових координат, оскільки позначають ті народи та етнічні групи, які мали велике значення для розгортання важливих історичних подій України – *жиди, ляхи, турки, євреї, цигани, татари*: *А мамаїв на могилах понаставляли татари* [2, с. 64]; *Першими пішли євреї та цигани, а за ними другі якісь люди* [2, с. 94]; *От із тих пір турки й стали жити в Таврії* [2, с. 112]; *Колись ходили по землі Господь і святий Петро, то прийшли вони якомсь до цигана* [2, с. 13]; *От як іде жид, то жидівський святий і бере його, а як іде наш, то наш святий бере* [2, с. 12]. Етноніми є важливими чинниками усвідомлення людиною свого місця в світі й засобом формування національної ідентифікації, що проілюстровано й текстами “Січової скарбниці”.

Водночас етнонімія досліджуваних текстів репрезентує простори Запорізького краю й міжетнічні контакти як усередині держави, так і на її кордонах. Читач сприймає етнонім не лише як назву народності, а й співвідносить на рівні підсвідомості з тим історичним періодом, коли цей народ виступав на авансцені ключових подій для українців, а тому поряд із хронотопічною функцією виконують також ідеологічну. Наприклад, такі етноніми, як *ляхи, москалі, турки, козари, татарва, нагайці, бусурмани*, сприймаються як вороги для українського народу, а тому несуть негативну конотацію: *Жили так запорожці, поки одвоювали от турка землю...* [2, с. 106]; *Москалі стріляють, а запорожці поли підставляють* [2, с. 107]; *Козари, як розказують, з великою силою народу вийшли із-за Києва...* [2, с. 108]; *Напали вони разом на ляха...* [2, с. 111]; *Після смерті Сірка запорожців, кажуть, довго боялись ляхи і бусурмани* [2, с. 206-207]; *А занастили Білозірку татар-ординці* [2, с. 294]; *По великих шляхах у Крим стояла запорозька сторожа, а по балках шлялась татарва та нагайва* [2, с. 279].

Агіоніми (від грец. *άγιος* ‘святий’) – ім’я святого [1, с. 33], є засобами конкретизації часу і простору, в якому переплітаються реальний і міфологічний часопростори у текстах “Січової скарбниці”, оскільки співвідносяться з реальним світом і з надприродним, духовним буттям вищих сил. У збірці актуалізаторами історичного часу і простору є агіоніми, представлені у вигляді:

1) агіоантропонімів (від грец. *άγιος* ‘святий’ та *άνθρωπος* ‘людина’) – імен святих людей-сподвижників православної християнської віри [1, с. 40]: *Їхав у Київ святий Андрій Первозваний Дніпром* [2, с. 74]; *Колись ходили по землі Господь і святий Петро та святий Павло і захотілось їм їсти, а по навкруги ніде нічого не видно й близько* [2, с. 11]; *Коня богатиреві виїздить святий Юрій* [2, с. 61]; *Недалеко мучили жиди святу Варвару* [2, с. 64];

2) новозавітних святих – імен персонажів Нового Завіту, які вважаються першими святими в історії християнської церкви: *Як узали жидяки Суса Христа на муку та як мучили його, то Мати Божя недалеко стояла і дуже гірко плакала* [2, с. 91]; та зрадників: *Юда був жидівський митар* [2, с. 18]; *Пілат же був цар* [2, с. 10]; *Сидить, кажуть, окаяний Іуда в пеклі, на дверях, і все трусить тією калиткою з грішми, за які продав Христа* [2, с. 66];

3) старозавітних мучеників – імен персонажів Старого Завіту: *Та коли Адам учинив свій гріх, Бог віддав їх святому Петрові* [2, с. 91].

У межах фольклорних текстів Нижньої Наддніпрянщини виділяється група апокрифічних легенд, які репрезентують народне уявлення про біблійні події, розширюють або

доповнюють яскраві епізоди Святого Письма, час і простір яких вибудований навколо агіоантропоніма: *Ось Господь зачинився із святим Петром у кузні, і через якийсь час вивели вони звідти молоду й гарну жінку, віддали її цигану й пішли далі собі* [2, с. 13]; *Раз Бог та святий Петро, та премудрий Салимін проходили повз пекло* [2, с. 24]; *Її жінки з глини змісили, як їм казав Мойсей, коли ходив по заповіді* [2, с. 17]; *Грім – це святий Ілля їздить з Варнавою на колісниці, а до неї прив'язана довга дошка* [2, с. 69].

Поряд із агіоантропонімами у текстах “Січової скарбниці” часовими і просторовими маркерами стають також агіотопоніми – назви святих місць чи місць зі Святого Письма: *Як хто був у Єрусалимі, так розказував: там, де жиди Христа мучили, осталося двоє жиденят* [2, с. 13]; *Люди недоробили панцини, а Мусій і давай виводить їх з Єгипти* [2, с. 94]. У такому контексті власна назва стає виразником міфологічного хронотопу, а тому для реципієнта є зрозумілим простір, де відбуваються події.

Найбільш значущими у створенні просторової та часової орієнтації тексту є реальні оніми. Моделювання подій давнього періоду передбачає відтворення історичного колориту цього часу, що проявляється у використанні власних назв, які одночасно вказують на дійсний або зниклий географічний об'єкт, а також є конкретним виразником часу. Демоніми, поряд з географічними назвами різних підгруп топонімів, є засобом створення міфологічного часу і простору. Ядром ономастичної лексики як засобу конкретизації часу и простору легенд і переказів Нижньої Наддніпряни є різні групи фонових онімів, які генетично є хроновідрізком. Відповідно, фонові ономастичні лексика “Січової скарбниці” виконує, окрім номінативної та текстотвірної функцій, яскраво виражену хронотопічну, оскільки бере участь у формуванні і часових, і просторових координат тексту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бучко Д., Ткачова Н. Словник української ономастичної термінології : Харків: Ранок-НТ, 2012. 256 с.
2. Січова скарбниця : Легенди та перекази Нижньої Наддніпряни / упор. В. Чабаненко. Запоріжжя : ЗДУ, 1999. 492 с.
3. Тяпкіна Н. І. Демонологічна лексика української мови : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2006. 233 с.

УДК 811.161.2'373.21

DOI <https://doi.org/10.26661/2414-9594-2018-1-13>

ЛОКАТИВНІСТЬ ЯК ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНА ОЗНАКА ОЙКОНІМІВ

Котович В. В., к. філол. н., доцент

*Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, Україна*

virako@ukr.net

У статті розглянуто шляхи відтворення мовно-культурної категорії простору в сучасних ойконімах України. Означено найчастотніші просторові показники в українській ойконімії: *передній – задній* та *верхній – нижній*. Виділено групи ойконімів, об'єднаних різними способами презентації моделей ‘За- + ...’, ‘Під- + ...’. Проаналізовано назви поселень, у яких локативна ознака відбита безпосередньо та опосередковано. Схарактеризовано ойконіми, у яких просторові відношення конкретизовано місцем розташування. Доведено новітність та історичну тяглість способів відтворення локативності в назвах населених пунктів.

Ключові слова: ойконім, лінгвокультурологічний аспект, простір, семантико-словотвірна модель, атрибутивні компоненти.